

Roman Pastwiński, Gertruda Martyniak

Ciecierzyn, pow. Kluczbork

Informator Archeologiczny : badania 4, 97-98

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BACHÓRZ-CHODORÓWKA, pow. Brzozów	patrz epoka brązu
BIAŁOŚLIWIE, pow. Wyrzysk Stanowisko 2	patrz okres halszacki
BRONIEWICE, pow. Mogilno Stanowisko 1	patrz neolit
BRZEG GŁOGOWSKI, pow. Głogów	patrz wczesne średniowiecze
<u>CIECIERZYN,</u> pow. Kluczbork	Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku

Badania prowadzili mgr Roman Pastwiński i mgr Gertruda Martyniak. Finansował WKZ w Opolu. Szósty (ostatni) sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury przeworskiej z okresu późnolateńskiego i wpływów rzymskich.

Stanowisko obejmuje teren niewielkiej wyniosłości leżącej na łąkach w odległości około 150 m od rzeki Proсны, tuż przy stawach hodowlanych PGR Kostów.

Dwa główne wykopy założone w południowo-wschodniej i południowo-zachodniej części cmentarzyska odkrywając 19 grobów. W wykopie południowo-wschodnim wystąpiły jedynie 4 groby (wszystkie jamowe) ubogo wyposażone i zniszczone podczas orki. Inwentarz grobów stanowiły drobne fragmenty ceramiki, niemała ilość przepalonych kości oraz węgielków drzewnych. Jedynie w jamie 208 znaleziono mały fragment bardzo mocno przepalonego przedmiotu z brązu. Jedna z jam nie posiadała żadnego wyposażenia, jej zawartość kulturową stanowiły ślady węgla drzewnych oraz mały fragment przepalonej kości.

Dalszych 15 jam wystąpiło na południowo-zachodnim odcinku cmentarzyska. Były one dobrze zachowane oraz bardziej bogate w inwentarz. Możemy wśród nich wyróżnić groby jamowe (4), popielnicowy (1), oraz najliczniejsze groby popielnicowo-jamowe (9). Cztery jamy wyposażone były w dużą ilość przedmiotów żelaznych reprezentujących broń: miecze, groty liściowate, groty z zadziarami, stożkowate umba tarcz, imacze

(w tym 1 zdobiony), narzędzia: noże proste, noże półkoliste, nożyce, krzesiwa. Wśród ozdób najliczniejsze były zapinki brązowe (12) występujące w kilku wypadkach po dwie sztuki w grobie. Reprezentują one najczęściej typ zapinek silnie profilowanych z górną cięciwą i owalną tarczka na kabłąku. W jamie 210 znaleziono zapinkę brązową z kabłąkiem inkrustowanym nitkami srebra. Zapinki żelazne wystąpiły tylko w dwóch wypadkach, mianowicie: mały skorodowany fragment zapinki oraz dobrze zachowana zapinka z trąbkowatą główką. Do ciekawszych ozdób należą melonowate paciorki (ok. 6 szt.) ze szkliwa. W tym samym grobie wystąpił fragment przedmiotu brązowego, trudnego do określenia ze względu na zły stan zachowania. Są to dwie blaszki bardzo silnie przepalone i zdeformowane. Być może mamy tu do czynienia z fragmentem naczyńka (?).

Oprócz wyżej opisanych założono jeszcze 3 niewielkie wykopy w różnych punktach stanowiska, mające na celu sprawdzenie i ostateczne ustalenie zasięgu cmentarzyska. W ich obrębie nie wystąpiły żadne obiekty.

W bieżącym sezonie przebadano obszar o łącznej powierzchni 809 m² i zakończono prace wykopaliskowe na stanowisku „C” w Ciecierzynie. Odkryte obiekty należy datować na starszy okres wpływów rzymskich.

W ciągu sześciu sezonów wykopaliskowych (w latach 1965—1970) zbadano obszar o powierzchni 2443 m², odkrywając 224 groby ciałopalne grupy przeworskiej kultury wenedzkiej. Część grobów posiada dodatkowe oznaczenia, np. 214, 214,,a”, ponieważ w czasie eksploracji okazało się, że jedna jama zawiera dwa pochówki. Stąd też ilość ich większa od w/w liczby grobów. Wszystkie groby występowały średnio na tej samej głębokości (20—30 cm), tuż pod warstwą orną. Jamy wkopane były w gliniasto-piaszczysty całec z mniejszą lub większą zawartością grudek rudy darniowej.

Oprócz grobów występowały jeszcze, szczególnie na peryferiach cmentarzyska różnej wielkości jamy nie zawierające żadnego wyposażenia ani śladów kości. Ich zawartość kulturową stanowiły jedynie węgle drzewne i ślady spalenizny.

Użytkowanie całego cmentarzyska można wstępnie datować na okres późnolateński i wczesny okres wpływów rzymskich.

CZERWIENSK,
pow. Zielona Góra

patrz epoka brązu

DOMANIEWICE, pow. Głogów

patrz okres halszacki